

دستمزد ۹۹ در برابر گرانی‌ها سر تعظیم فرود آورد

افزایش حداقل ۳ میلیون و ۲۰۰ هزار تومانی در هزینه‌های زندگی

نسرین هزاره مقدم

به نیمه دوم هر سال که می‌رسیم، بحث دستمزد و میزان افزایش آن داغ می‌شود. گروه‌های مختلف، خود را مدعی حقوق کارگران معرفی می‌کنند و برای مزد و افزایش آن نظر می‌دهند، حال آنکه در قانون مادر و بالادستی کار، الزاماتی واضح و روشن برای تعیین «حداقل دستمزد کارگران» داریم. اگر به قانون و الزامات آن بازگردیم، جایی برای اعداد و ارقام بدون سند و منبع باقی نمی‌ماند.

نرخ گذاری شد اما وقتی پای مذاکرات جدی دستمزد و توافق بر سر اعداد و ارقام رسید، سبب و نرخ توافق شده بر سر آن، کنار گذاشته شد. مقاومت دولتی‌ها و کارفرمایان منجر به این شد که نمایندگان کارگری شورا، مصوبه مزدی ۹۹ را امضا نکنند و هنوز هم بر این باور هستند که مزد ۹۹ غیر قانونی است و باید ابطال شود.

حالا که هشت ماه از سال جدید گذشته، تورم بی‌سابقه و افسار گسیخته، سبب معاش ۴ میلیون و ۹۴۰ هزار تومانی را به شدت متورم و گران کرده است. در سال ۹۹، حتی با آنکه به داده‌های رسمی و حداقلی تورم می‌توان دریافت که گرانی‌ها کورده زده است. در چنین شرایطی، به گفته «فرامرز توفیقی» رئیس کمیته دستمزد کارکنان عالی شورا، اگر محاسبات مستقل سبب معاش را انجام می‌دهد، کمیته هزینه‌های زندگی به نزدیک ۱۰ میلیون تومان رسیده است.

هزینه سبب حداقلی بدون نظر گرفتن سهم بهداشت و مسکن، ۸ میلیون و ۲۰۶ هزار تومان است، یعنی کمترین هزینه زندگی بدون لحاظ کردن سهم افزوده بهداشت و مسکن برای یک خانوار متوسط ۳،۳ عضو

است (۱۰ میلیون و ۱۰۹ هزار و ۵۱۴ ریال). در واقع در هشت ماه گذشته، خوراک‌ها بیش از یک میلیون تومان گران شده است و این افزایش برابر با ۶۶ درصد رشد قیمت است.

در واقع هزینه خوراک‌ها و آشامیدنی‌ها به عنوان پایه سبب، براساس داده‌های انستیتو پاستور و مرکز آمار ایران است. داده‌های این دو مرکز، میزان مصرف خوراک‌ها و آشامیدنی‌های روزانه برای یک نفر و هزینه آنها را نشان می‌دهد. از آنجا که اندازه یک خانوار متوسط همچنان ۳،۳ نفر است، هزینه روزانه خوراک‌ها و آشامیدنی‌های خانوار متوسط از ضرب قیمت خوراک‌ها یک فرد (۲۵۶ هزار و ۵۵۵ ریال) در تعداد افراد خانواده (۳،۳ نفر) به دست می‌آید که برابر ۸۴۶ هزار و ۶۳۱ ریال می‌شود. این عدد با ضرب شدن در ۳۰ روز، هزینه خوراک‌ها یک خانوار متوسط را به دست می‌دهد که برابر ۲۵ میلیون و ۳۹۸ هزار و ۹۴۵ ریال می‌شود.

در واقع هزینه خوراک‌ها و آشامیدنی‌های یک خانوار متوسط ۳،۳ نفره در هر ماه، ۲ میلیون و ۵۳۹ هزار و ۵۳۹ تومان است. اگر در نظر داشته باشیم که حداقل دستمزد ۹۹ با همه مزایا و الحاقات آن، کمتر از ۳ میلیون تومان است، دشواری کار خودش را نشان خواهد داد. به عبارت ساده‌تر، تقریباً همه دستمزد کارگران حداقل بگریزای تامین خوراک‌های خانواده می‌رود و دیگر چیزی برای مسکن، حمل و نقل، آموزش و بهداشت نمی‌ماند.

تفاوت این سبب خوراک‌ها با سبب خوراک‌های محاسبه شده در کمیته دستمزد در بهمن ۹۸، نشان دهنده گرانی خوراک‌ها در یک بازه چند ماهه نظر گرفتن سهم بهداشت و مسکن، ۸ میلیون و ۲۰۶ هزار تومان است.

توفیقی با مینا قرار دادن سبب خوراک‌ها و آشامیدنی‌ها، سبب معاش خانوار متوسط را محاسبه کرده است. وی می‌گوید: با توجه به جدول مرکز ملی آمار در خصوص متوسط هزینه خوراک‌ها بر اساس جدول درآمدی مطابق با استانداردها باید کل این هزینه را در سهم خوراک‌ها و آشامیدنی‌ها از سبب خانوار که برابر ۳۰،۹۵ درصد است، تقسیم کرده و ضربدر ۱۰۰ کنیم که نتیجه این محاسبات، عدد ۸۲ میلیون و ۶۴۲ هزار و ۴۴۲ ریال نشان می‌دهد. پس هزینه سبب حداقلی بدون در نظر گرفتن سهم بهداشت و مسکن، ۸ میلیون و ۲۰۶ هزار تومان است.

در عرض هشت ماه، هزینه‌های زندگی یک خانوار متوسط، حداقل ۳ میلیون و ۲۲۶ هزار تومان افزایش یافته است. افزایش بیش از ۶۶ درصدی هزینه‌های زندگی، افول شدید قدرت خرید دستمزد را به دنبال داشته است

می‌کنند: با توجه به الزام داشتن سیستم هوشمند جهت برقراری ارتباطات تحصیلی (دانش آموزی و دانشجویی) و رشد خیره‌کننده قیمت این کالاها، افزایش رویکرد تعمیر وسایل خانگی به دلیل جهش بسیار زیاد قیمت لوازم خانگی و افزایش خیره‌کننده قیمت تعمیر وسایل، اگر بخواهیم رویکردی جامع‌تر در خصوص هزینه‌های زندگی خانوار داشته باشیم این عدد تا ۱۲ درصد نیز قابلیت افزایش دارد اما به دلیل تنوع برندها، مصارف خانگی متعدد و سیستم‌های هوشمند بسیار متفاوت، نیاز به یک بانک اطلاعاتی همه‌گیر داریم که متأسفانه غمی برای ورود به این حوزه در وزارتخانه‌های مربوطه دیده نمی‌شود. کمالاتی که پروژه بررسی «دستمزد متناسب با منطقه و حرف» در کمیته دستمزد سال قبل تعریف و تصویب شد و متولی آن نیز موسسه کار و تامین اجتماعی اعلام شد ولی تاکنون هیچ اقدامی صورت نگرفته است و یقیناً این موضوع فقط به عنوان اهرم فشاری برای سرکوب مزدی و عدم افزایش عادلانه مزد، مستمسک دود زلع کارفرمایان و تیم اقتصادی دولت در پایان سال قرار خواهد گرفت.

باین حساب، کارگران برای تامین همه هزینه‌های زندگی به خصوص در کلانشهرهایی مانند تهران که هزینه مسکن و حمل و نقل بالاست، به ۱۰ میلیون تومان حقوق ماهانه نیاز دارند. چنین عددی با دستمزد فعلی کارگران فاصله بسیار دارد و لاجرم اعدادی مانند ۳۰ یا ۴۰ درصد که بعضاً توسط نمایندگان مجلس یا دولتی‌ها برای در صد افزایش مزد در سال آینده اعلام می‌شود، نمی‌تواند این شکاف عمیق را پر کند.

اخبار کارگری

هفت میلیون سرپرست خانوار و ام یک میلیونی گرفتند

بانک مرکزی اعلام کرد: در دو مرحله پرداخت تسهیلات به یارانه‌بگیران معیشتی، تاکنون بالغ بر ۶ میلیون و ۹۹۳ هزار و ۳۸۰ سرپرست خانوار از تسهیلات یک میلیون تومانی بهره‌مند شده‌اند. به گزارش بانک مرکزی، حسب اعلام مدیریت ملی مدیریت کرونا بالغ بر ۲۱ میلیون و ۵۶۹ هزار و ۱۵۵ نفر تاکنون از تسهیلات یک میلیون تومانی سیستم بانکی (طی پنج مرحله) بهره‌مند شده‌اند که مقرر شده اقساط تسهیلات پرداختی طی ۳۱ قسط از حساب یارانه‌ای ایشان کسر شود. همچنین در ادامه حمایت‌های ستاد ملی مدیریت کرونا و شبکه بانکی از یارانه‌بگیران در هفته گذشته، تعداد ۴ میلیون و ۵۱۳ هزار و ۷۳۹ نفر سرپرست خانوار که یارانه معیشتی دریافت می‌کنند و قادر در آمد ثابت هستند از سوی سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها شناسایی و به نظام بانکی معرفی شدند، از تسهیلات مجدد یک میلیون تومانی بهره‌مند شدند. ضمن اینکه در مرحله جدید تا ساعت ۱۲ روز پنجشنبه مورخ ۲۰ آذر ماه ۱۳۹۹ از تعداد ۲ میلیون و ۴۸۱ هزار و ۲۹۰ سرپرست خانوار یارانه‌بگیر معیشتی که از سوی سازمان هدفمندی به شبکه بانکی معرفی شده‌اند، تسهیلات مربوط به حساب ۹۹۰۹ در صد از افراد یاد شده واریز شده است. امکان واریز تعداد ۱۶۴۹ فقره تسهیلات به دلایلی از جمله مسدودی حساب، فوت سرپرست خانوار و سایر خطاهای مسدود نشده است. برای این اساس در دو مرحله پرداخت تسهیلات به یارانه‌بگیران معیشتی، تاکنون بالغ بر ۶ میلیون و ۹۹۳ هزار و ۳۸۰ سرپرست خانوار از تسهیلات یک میلیون تومانی بهره‌مند شده‌اند.

منع قانونی برای افزایش مجدد حقوق کارگران وجود ندارد

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس گفت: هیچ‌گونه مانع قانونی برای افزایش مجدد حقوق کارگران پیش از پایان سال جاری وجود ندارد. به گزارش خبرگزاری تسنیم، علی‌اصغر عنایتی با اشاره به نامه‌سامانی‌های موجود در دستمزد کارگران اظهار کرد: متأسفانه حقوق کارگران هیچ‌گونه تناسب منطقی با نرخ تورم ندارد، در صورتی که طبق قانون، حقوق و مزایای آنها باید متناسب با وضعیت تورم افزایش یابد. وی با اشاره به ضرورت تجدیدنظر جدی در میزان افزایش حقوق کارگران پیش از پایان سال ۹۹ متذکر شد: باید سازوکارهایی فراهم شود تا نشست ویژه شورای عالی کار پیش از پایان سال جاری برای افزایش مجدد حقوق کارگران تشکیل شود. عنایتی همچنین در پاسخ به این پرسش که آیا مانع قانونی برای افزایش مجدد حقوق و دستمزد کارگران در سال جاری وجود دارد، گفت: در هیچ‌جای ماده ۴۱ قانون کار، برای افزایش حقوق کارگران، یک بار در سال تأکید نشده بلکه بر این موضوع تأکید شده که حقوق کارگران باید متناسب با نرخ تورم افزایش یابد بنابراین هیچ مانع قانونی برای افزایش مجدد حقوق کارگران وجود ندارد.

شاغلان در بخش‌های غیر تولیدی بیشتر کار می‌کنند

بررسی‌ها نشان می‌دهد که در سال‌های ۹۲ تا ۹۸ میانگین ساعت کار معمول هفتگی شاغلان در بخش‌های غیر تولیدی همواره بیشتر از بخش تولیدی بوده است. به گزارش ایسنا، گزارش مرکز آمار و اطلاعات راهبردی وزارت کار از میانگین ساعات کار هفتگی شاغلان بخش‌های تولیدی و غیر تولیدی طی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸ نشان می‌دهد که میانگین و میانه ساعت کاری معمول در هفته شاغلین بخش‌های تولیدی نسبت به بخش‌های غیر تولیدی کمتر بوده است. بر این اساس، میانگین ساعت کاری در بخش غیر تولیدی به میزان سه ساعت و ۱۲ دقیقه بیشتر از بخش تولیدی است. مقایسه میانه ساعت کار معمول هفتگی در این دو بخش نیز نشان می‌دهد که میانه ساعت کاری در سال ۱۳۹۸ در بخش غیر تولیدی یک ساعت و ۱۲ دقیقه بیشتر از بخش تولیدی بوده است. این در حالی است که طی سال ۱۳۹۲ میانه ساعت کاری در هر دو بخش هیچ تفاوتی نداشته است.

هستند و در استان‌های مرزی و محروم این رقم به ۷۰ درصد می‌رسد. وی با بیان اینکه ۳۷ درصد شاغلین در کشور ما به وجود آورنده شغل خود هستند، یادآور شد: این رقم در استان‌های مرزی و نقاط محروم کشور بیش از ۵۰ درصد است. این کارشناس اقتصادی

حداقل‌های زندگی خانوارهای کارگری اثرگذار است. با توجه به آنکه نوسان نرخ ارز و افزایش هزینه‌ها باعث شده تا قدرت خرید کارگران به شدت کاهش یابد و افزایش حداقل دستمزد نتوانسته نیازهای معیشتی آنها را برطرف کند، لازم است دستمزد کارگران بیش از یک نوبت در سال بررسی و تعیین شود. وی گفت: در قانون منعی برای افزایش دو بار در سال حقوق کارگران وجود ندارد

مدیر کل دفتر جمعیت و نیروی کار مرکز آمار: تابستان امسال فقط ۴۱.۸ درصد جمعیت کار کشور، شاغل بود

مدیر کل جمعیت و نیروی کار مرکز آمار با بیان اینکه بازار کار در ایران به شرایط فصلی وابسته است، گفت: در تابستان امسال از ۶۲ میلیون نفر جمعیت سن کار در ایران ۴۱.۸ درصد در بازار کار فعال بود. به گزارش خبرگزاری مهر، علی‌اکبر محزون چهارشنبه شب در یک گفت‌وگو تلویزیونی افزود: در فصل تابستان امسال تنها ۴۱.۸ درصد جمعیت سن کار در کشور در بازار کار خود را عرضه کردند و عده‌ای نیز به دلایلی خود را وارد بازار نکردند. مدیر کل دفتر جمعیت و نیروی کار مرکز آمار ایران یادآور شد: این در حالی است که در نرم جهانی باید ۶۰ درصد جمعیت سن کار در بازار کار فعال شوند. وی با بیان اینکه در تابستان سال جاری در مجموع ۲۳ میلیون و ۵۲۲ هزار نفر در کشور شاغل بودند، افزود: از این تعداد ۱۴ میلیون و ۲۹۸ هزار نفر در هفته بیش از ۴۴ ساعت کار کردند و ۳۴ درصد نیز از این افراد کمتر از ۴۴ ساعت مشغول کار در بازار بودند. مدیر کل دفتر جمعیت و نیروی کار مرکز آمار ایران با بیان اینکه نرخ بیکاری یک شاخص کلان اقتصادی در کشور محسوب می‌شود، گفت: در مقایسه با تابستان سال گذشته در فصل تابستان امسال شاغلین بازار یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر کمتر بودند. محزونی با بیان اینکه نرخ بیکاری در تابستان امسال ۹.۵ درصد بود، گفت: این

یک کارشناس روابط کار: دستمزد، مهمترین دغدغه کارگران پس از امنیت شغلی است

علی حیدری در گفت‌وگو با خبرگزاری ایسنا اظهار کرد: دستمزد پس از امنیت شغلی مهمترین دغدغه کارگران به شمار می‌رود که در تامین معاش و